

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української мови, психології та педагогіки
Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ОРАТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ»

(назва освітнього компонента)

Нормативний чи вибірковий освітній компонент вибірковий

Форма здобуття освіти очна
(очна; змішана; дистанційна)

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність 053 «Психологія»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Клінічна психологія»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс: 1-й

Силабус освітнього компонента розглянуто
на засіданні кафедри української мови,
психології та педагогіки

Протокол від
“29” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. Фоміна Л. В.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем загальної та передфахової підготовки

Протокол від
“30 ” серпня 2024 року № 1

Голова

проф. Мирошніченко М.С.

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА:

1. Фоміна Людмила Володимирівна, завідувачка кафедри української мови, психології та педагогіки, к. філол. наук, професорка.
2. Калініченко Ольга Василівна, доцентка кафедри української мови, психології та педагогіки, к. філол. наук, доцентка.
3. Половинко О. С., викладачка кафедри української мови, психології та педагогіки.

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Ораторська майстерність» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Клінічна психологія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності «053 Психологія».

Опис освітнього компонента (анотація). Ефективна комунікація — одна з ключових складових професійної компетентності клінічного психолога. З огляду на специфіку фаху, що передбачає інтенсивну міжособистісну взаємодію в умовах високої емоційної напруги, вміння точно, логічно й етично побудувати мовлення є не лише бажаним, а й необхідним.

Освітній компонент «Ораторська майстерність» спрямований на формування в майбутніх клінічних психологів здатності до переконливої, емпатійної та структурованої комунікації з клієнтами, колегами та професійною спільнотою. У курсі акцентовано увагу на класичних риторичних принципах у поєднанні з сучасними психолінгвістичними та психотерапевтичними підходами до мовленнєвого впливу.

Актуальність компонента зумовлена необхідністю підготовки фахівця, який володіє не лише знаннями з психології, а й тонкощами мовленнєвого впливу, аргументації, самопрезентації та ведення публічного діалогу. Вивчення риторики як інтегративного курсу дозволяє формувати навички конструктивного професійного висловлювання, розвитку авторитетного голосу фахівця, критичного аналізу мовлення співрозмовника та уникнення мовних маніпуляцій.

Курс має міждисциплінарний характер і створює підґрунтя для глибшого розуміння мови як інструменту психотерапевтичного впливу, що, своєю чергою, сприяє підвищенню ефективності психологічної допомоги.

Силабус упорядковано з застосуванням сучасних психолого-педагогічних принципів організації освітнього процесу вищої освіти.

Предметом вивчення освітнього компонента є підвищення рівня мовленнєвої та комунікативної культурної майстерності здобувачами освіти, культура, етика та техніка мовлення, особливості публічного виступу, специфіка академічного та наукового мовлення, принципи ораторської майстерності, застосування практичних прийомів ораторського впливу на аудиторію при роботі з пацієнтами.

Міжкомпонентні зв'язки: вивчення освітнього компонента спирається на знання здобувачів сучасної української літературної мови, закладає основи для гармонізації міжособистісної комунікації під час здійснення професійної діяльності.

Освітній компонент належить до вибіркового компонента.

Пререквізити: обсяг знань, необхідний для вступу на спеціальність.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.1. Метою вивчення освітнього компонента є надання знань щодо законів риторики як науки, глибоке та ґрунтовне вивчення здобувачами вищої освіти основ ораторської майстерності, риторичних умінь та навичок, елементів психологічного впливу на аудиторію

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента є зміцнення поваги до державної мови, оволодіння фундаментальними систематизованими знаннями з основ риторики, засвоєння системи риторичних категорій; вироблення та вдосконалення культури та техніки мовлення; набуття навичками публічного виступу, лекторської роботи; вироблення власного ораторського стилю та стилю спілкування, сприяння підвищенню теоретичного усвідомлення здобувачами сутності риторики та міжособистісного спілкування.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування студентами компетентностей:

інтегральні:

здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог;

загальні:

ЗК5. Цінування та повага різноманітності мультикультурності.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

спеціальні (фахові, предметні):

ФК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

ФК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

ФК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ФК15. Здатність співпрацювати з профільними фахівцями в сфері охорони здоров'я, освіти, соціального захисту, охорони правопорядку та іншими.

1.3.2. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

1.3.3. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття студентами наступних соціальний навичок (Soft skills):

комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації); робота в команді (реалізується через: метод проектів, ажурна пилка); конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи); тайм-менеджмент (реалізується через: метод проектів, робота в групах, тренінги); лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 053 Психологія	Рік підготовки:	
		1-й	-й
		Семестр	
		1-й	-й
		Лекції	
Годин для денної форми навчання: лекції – 10 практичні – 40, самостійної роботи здобувача – 70	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	10 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		40 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		70 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид контролю: залік			

2.1 Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Предмет риторики. Історія становлення та розвитку риторики	2	Вступна лекція
2	Ораторське мистецтво як соціальне явище. Оратор і аудиторія як психологічна система	2	Ознайомча лекція
3	Елементи художності та літературні прийоми в мові оратора	2	Лекція-інформація
4	Техніка мовлення оратора. Складники техніки мовлення	2	Лекція-брифінг
5	Стратегія і тактика оратора. Прийоми активізації уваги	2	Лекція-бесіда
Усього годин		10	

2.2.2 Семінарські заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Предмет риторики. Історія становлення та розвитку риторики	2	презентація	усне опитування
2	Ораторське мистецтво як соціальне явище. Оратор і аудиторія як психологічна система	2	кейс-метод	стендова доповідь
3	Елементи художності та літературні прийоми в мові оратора	2	ділова гра	підготувати виступ
4	Техніка мовлення оратора. Складники техніки мовлення	2	презентація	письмове опитування
5	Стратегія і тактика оратора. Прийоми активізації уваги	2	презентація метод проектів	письмове опитування
6	Стилістичні ресурси переконуючого мовлення	2	Бесіда, робота в парах	дискусія
7	Особливості вербального і невербального впливу та ефективність спілкування	4	кейс-метод	підготувати виступ
8	Способи та прийоми мовного впливу на аудиторію	4	Бесіда, робота в парах	письмове опитування
9	Невербальне спілкування в ході усного публічного виступу	4	презентація	стендова доповідь
10	Доказ у публічному виступі	2	метод проектів	усне опитування

11	Полеміка як форма ораторського мистецтва: функції, принципи, прийоми	4	Бесіда, робота в парах	письмове опитування
12	Діалогічне мовлення оратора	4	кейс-метод	дискусія
13	Методика та етапи підготовки промови. Риторичний аналіз	2	презентація	усне опитування
14	Способи вдосконалювання професійних характеристик голосу	2	ділова гра	письмове опитування
15	Підсумкова робота	2	метод проєктів	усне опитування
	Усього годин	40		

2.2.4. Лабораторні заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Предмет риторики. Історія становлення та розвитку риторики	2	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка словника основних понять	Поточний
2	Ораторське мистецтво як соціальне явище. Оратор і аудиторія як психологічна система	4	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, індивідуальні завдання.	Поточний

3	Елементи художності та літературні прийоми в мові оратора	4	Створення мультимедійної презентації	Поточний
4	Техніка мовлення оратора. Складники техніки мовлення	6	Складання опорного конспекту або схеми-конспекту, анотацій. Написати есе.	Поточний
5	Стратегія і тактика оратора. Прийоми активізації уваги	4	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка наукового проекту	Поточний
6	Стилістичні ресурси переконуючого мовлення	4	Підготувати виступ-презентацію (тема за вибором).	Поточний
7	Особливості вербального і невербального впливу та ефективність спілкування	4	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, розробка тестових завдань різної форми	Поточний
8	Способи та прийоми мовного впливу на аудиторію	6	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми,	Поточний

			створення мультимедійної презентації	
9	Невербальне спілкування в ході усного публічного виступу	6	Складання опорного конспекту або схеми-конспекту, анотацій. Написати есе.	Поточний
10	Доказ у публічному виступі	4	Підготувати виступ-презентацію (тема за вибором).	Поточний
11	Полеміка як форма ораторського мистецтва: функції, принципи, прийоми	6	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка словника основних понять	Поточний
12	Діалогічне мовлення оратора	6	Підготувати виступ-презентацію (тема за вибором).	Поточний
13	Методика та етапи підготовки промови. Риторичний аналіз	6	Складання опорного конспекту або схеми-конспекту, анотацій.	Поточний
14	Способи вдосконалювання професійних характеристик голосу	6	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на	Поточний

			питання теми, підготовка наукового проєкту	
15	Підсумкова робота	2	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка словника основних понять	Підсумковий
	Усього годин	70		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ», затвердженої наказом ХНМУ від 21.08.2021 №181.

При вивченні компонента застосовується поточний та підсумковий семестровий контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу компонента, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування, тестування, бесіди здобувачів із заздалегідь визначених питань, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Підсумковий семестровий контроль з освітнього компонента є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній формі. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається навчальною програмою компонента.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення освітнього компонента за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 200 балів, мінімальна – 120 балів.

Формою підсумкового контролю успішності вивчення освітнього компонента є залік.

Поточна навчальна діяльність здобувачів (далі – ПНД) контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння

здобувачами кожної теми освітнього компонента та виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ.

Для освітніх компонентів, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «залік» передбачається врахування ЗНД. Бали за ЗНД розраховуються як середнє арифметичне оцінок за всі семестри вивчення освітнього компонента (з точністю до сотих) за таблицею 2, автоматично в рамках функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 2 (додаток 2) від 120 до 200 балів та відміткою – «зараховано», «не зараховано».

Після проведення семестрового контролю для освітнього компонента, або його частин, що закінчуються формою контролю «залік», «диференційований залік» та «іспит», відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють здобувачу освіти відповідну оцінку за таблицею 3 «Шкала оцінювання у ХНМУ», що додається (додаток 3) у індивідуальний навчальний план здобувача освіти та заповнює відомості успішності з освітнього компонента.

Оцінка з освітнього компонента, розділи якого вивчалися на різних кафедрах, після завершення його вивчення, виставляється у відомості деканом відповідного факультету. Вона розраховується, як середнє арифметичне усіх отриманих балів та оцінок за розділи освітнього компонента, згідно з відомостями, що надані кафедрами.

Залік для освітнього компонента – проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті та передбачає врахування ПНД (табл.2) та перевірку засвоєння всіх тем освітнього компонента. Оцінка визначається у балах від 120 до 200 та відміткою – «зараховано», «не зараховано».

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128

4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

3.2. Питання до заліку:

1. Предмет і завдання курсу «Ораторська майстерність».
2. Основні поняття риторики.
3. Розділи класичної риторики.
4. Риторичні закони.
5. Зв'язок риторики з іншими науками.
6. Античне ораторське мистецтво.
7. Ораторське мистецтво в середні віки.
8. Розвиток риторики в Європі нового часу.
9. Розвиток ораторського мистецтва в Україні.
10. Академічне красномовство.
11. Політичне красномовство.
12. Судове (юридичне) красномовство.
13. Церковне красномовство.
14. Суспільно-побутове красномовство.
15. Види публічних виступів.
16. Методи та етапи підготовки публічного виступу.
17. Структура ораторського твору.
18. Система логічних доказів.
19. Логічна побудова тексту.
20. Логічні помилки, їх види.
21. Аргументація як процес наведення доказів. Особливості укладання.
22. Звуковий рівень тексту.
23. Лексичний рівень тексту.
24. Синтаксичний рівень тексту.
25. Стилістичний рівень тексту.

26. Дихання. Види дихання.
27. Голос. Властивості голосу.
28. Дикція, орфоепія. Причини порушення орфоепічних норм у мовленні.
29. Інтонація як мовне явище, її сутність і значення.
30. Фразовий наголос. Види фразових наголосів.
31. Зовнішній вигляд оратора.
32. Вимоги до невербальних засобів промовця.
33. Місце проведення промови.

3.3. Контрольні питання

1. Предмет і завдання курсу «Ораторська майстерність».
2. Основні поняття риторики.
3. Розділи класичної риторики.
4. Риторичні закони.
5. Зв'язок риторики з іншими науками.
6. Античне ораторське мистецтво.
7. Ораторське мистецтво в середні віки.
8. Розвиток риторики в Європі нового часу.
9. Розвиток ораторського мистецтва в Україні.
10. Красномовство. Його сутність та види: академічне, політичне, судове(юридичне), церковне, суспільно-побутове.
11. Види публічних виступів. Методи та етапи підготовки публічного виступу.
12. Структура ораторського твору.
13. Система логічних доказів.
14. Логічна побудова тексту.
15. Логічні помилки, їх види.
16. Аргументація як процес наведення доказів. Особливості укладання.
17. Рівні тексту: звуковий, лексичний, синтаксичний, стилістичний.
18. Дихання. Види дихання.
19. Голос. Властивості голосу.
20. Дикція, орфоепія. Причини порушення орфоепічних норм у мовленні.
21. Інтонація як мовне явище, її сутність і значення.
22. Фразовий наголос. Види фразових наголосів.
23. Зовнішній вигляд оратора.
24. Вимоги до невербальних засобів промовця.
25. Місце проведення промови.

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

1. Найвидатніші ритори України.
2. Риторика – мистецтво професійної комунікації.
3. Найвидатніші ритори періоду Київської Русі.
4. Роль Петра Могили в розвитку риторичної науки.

6. Антична риторична спадщина в Україні.
7. У чому полягає причина спалаху інтересу до риторики в сьогоденному українському суспільстві.?
12. Самопрезентація.
13. Українська пісня – візитна картка нашої держави у світі.
14. Рекламна риторика й екологія Слова.
15. Етика й етикет виступу оратора-політика в нестандартній ситуації.
16. Риторична специфіка жанрів засобів масової комунікації.
17. Дебати: традиції та сучасність.

3.5. Правила оскарження оцінки

Відповідно до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю», затвердженого наказом ХНМУ від 30.09.2020 №252.

Посилання:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1226%3A2013-03-25-12-07-55&catid=4%3A2011-05-04-07-20-12&Itemid=19&lang=uk

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

(система вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти при вивченні освітнього компонента, зокрема реакція викладача на невчасно виконані завдання, пропущені заняття, поведінку в аудиторії, вимог щодо медичного одягу, тощо, окремо зазначити доступність та умови навчання для осіб з особливими освітніми потребами).

Вимоги до засвоєння освітнього компонента

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час **практичного заняття** здобувачам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до викладача/-ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливості та неупередженості,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,

- я-висловлювання, коли особистість уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів/-ок очікується зацікавленість участю в міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах із предметного профілю.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як ним користуватися тощо

Поведінка в аудиторії

Основні «так» та «ні»

Здобувачам важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – у цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра української мови, психології та педагогіки підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів вищої освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність у академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Theory and Practice of Future Teacher's Training for Work in New Ukrainian School 1 : monograph. edit. I. F. Prokopenko, I. M. Trubavina. Prague: OKTAN PRINT s.r.o., 2020. 674 p.
2. Ісаєнко Т. К., Лисенко А. В. Риторика: навч. посібн. Полтава: ПолтНТУ, 2019. 247с.
3. Мафтин Л. Риторика: навч.-метод. Посібник.—Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 344 с.
4. Шинкарук В.Д., Теслюк В.М. Основи риторики. Київ: Ліра-К, 2021. 320 с.
5. Абрамович С.Д. Риторика і гомілетика. Чернівці: Олді, 2020. 123 с.

Допоміжна

1. Сагач Г.М. Риторика. Київ : Вища школа, 2021. 215 с.
2. Єлісєвєнко Ю. П. Ораторське мистецтво: постановка голосу й мови. Київ : Агіка, 2021. 204 с.
3. Коваленко С.Д. Сучасна риторика. Тернопіль : Мандрівець, 2019. 184 с.
4. Кучерук О. А., Голуб Н. Б. Педагогічна риторика: історія, теорія, практика : монографія. Київ : КНТ, 2021. 258 с.
4. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2021. 311 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Закон України «Про вищу освіту» — <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт — <https://mon.gov.ua/>
3. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки — <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>
4. Наукова бібліотека ХНМУ — <https://libr.knmu.edu.ua>
5. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського — <http://www.nbuv.gov.ua>
6. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка — <https://korolenko.kharkov.com>

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

1. Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf
2. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf

3. Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf
4. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/pol_komis_ad.pdf
5. Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv22.pdf
6. Інклюзивна освіта:
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/proekt_polog_inkl_navch.pdf
7. Академічна доброчесність:
<https://knmu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>